

Joc în funcție de poziția mea în echipă

Cristi încă se mai gândea la reguli când s-a dus pe terenul vecin, ca să vadă cum merge meciul de handbal al fetelor. Aici juca și verișoara lui, Anca. În echipa ei erau câteva jucătoare bune, care se străduiau să joace bine, dar echipa adversă conducea mereu.

După un timp, doamna Zamfirescu, profesoara de educație fizică, a oprit jocul și le-a adunat pe fete în jurul ei.

– Gabi, ce poziție ai?

– Sunt în apărare, a răspuns fata cu ciudă.

În apărare? Nu mă mir că i-e ciudă! se gândi Anca. Gabi era una dintre cele mai bune atacante, dar în apărare nu prea apuci să atingi mingea.

– Dar știi că, atunci când îți abandonezi poziția pentru a te duce în atac, lași terenul deschis pentru echipa adversă, care poate astfel marca? a insistat doamna Zamfirescu.

– Dar eu am cea mai bună priză la minge! s-a apărat Gabi.

– Da, dar nu ești pe post de atacant acum în echipă. Prin locul pe care tu l-ai părăsit, s-au strecurat mingile adversarului. Să știi că fiecare poziție din echipă este importantă și este nevoie ca fiecare să joace pe postul care i-a fost dat!

Andrei, băiatul care se mutase de curând la ei în oraș, i se alăturase lui Cristi și urmărea partida de handbal a fetelor. După un timp, Cristi a comentat:

– Sâmbăta trecută chiar am văzut un meci de fotbal care se desfășura la fel. Aveau un jucător care își părăsea mereu postul. În loc să rămână în spate, ieșea în față, încercând să înscrie goluri.

– Da, am văzut și eu meciul acela, a zis Andrei. Îți puteai da seama că era un jucător egoist. Nu se gândea deloc la echipă. Se gândea doar cât de grozav era el, fiindcă marca toate golurile.

– Dar Ioana ce-a pățit? l-a întrerupt Cristi.

Ioana, căpitanul echipei, a ieșit șchiopătând de pe teren, ducându-se spre doamna Zamfirescu.

– Nu voi mai putea juca, a spus fata, așezându-se pe jos în timp ce-și masa glezna.

– Bine, o să ne uităm să vedem ce ai pățit, i-a răspuns profesoara. O să pun pe altcineva în locul tău. Stai puțin. Dar unde-i Irina? Era rezervă. Nu o văd pe nicăieri. Acum vom rămâne cu un jucător lipsă pe teren.

Irina a apărut exact înainte de încheierea meciului. S-a pus pe tușă lângă Cristi și Andrei.

– Ai încurcat-o, Irina! i-a spus Cristi. Doamna Zamfirescu a întrebat unde ești.

– N-au nevoie de mine, a spus îmbufnată fata. Sunt doar rezervă.

– Ioana tocmai s-a accidentat și nu a fost nimeni care să-i ia locul, i-a spus Andrei.

Irina a amuțit. Acum, că meciul se terminase, echipa a observat-o pe banca de rezerve. Irina se simțea foarte stânjenită. Știa că fetele se luptaseră cât putuseră, iar ea le dezamăgise.

Sarcina antrenorului este să-i ajute pe jucători să-și atingă potențialul maxim. În afară de cunoașterea mișcărilor adecvate, un jucător bun trebuie să aibă și rezistență fizică. Antrenorul îl ajută să-și dezvolte și spiritul de echipă.

Irina a încercat să converseze cu Cristi și cu Andrei, dar cel din urmă a pus punctul pe „i”:

– Irina, nu mai ocoli subiectul. Știi că echipa trebuie să se poată baza pe tine în orice clipă. Cum poate cineva să mai aibă încredere în tine, dacă faci lucruri numai când ai chef?

Irina, care mereu încerca să pară degajată și să impresioneze, s-a simțit brusc foarte singură. Nu știa ce să facă. Dar Ioana i-a strigat cu prietenie:

– Haide, Irina, avem nevoie de tine! Te iau în echipă data viitoare, dacă promiți să te mai antrenezi.

– S-a făcut, Ioana!

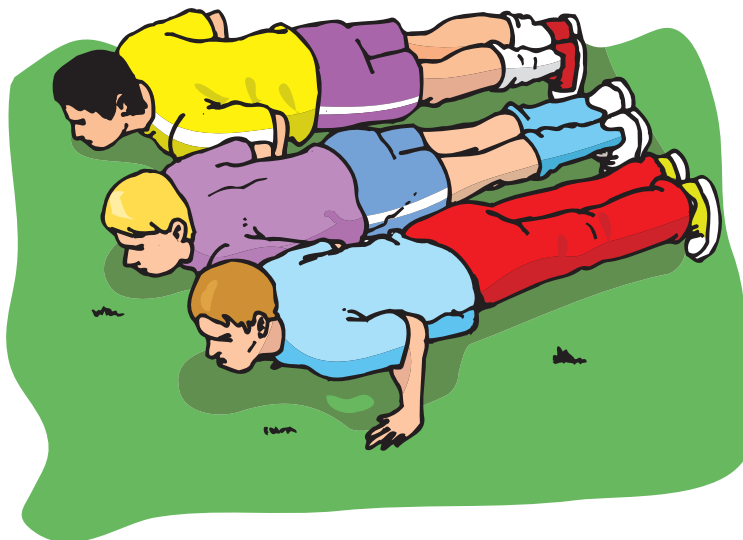
De atunci, Irina nu a mai întârziat la meciuri.

În 1990, în timpul Campionatului Mondial de Fotbal, faimosul portar columbian **René Higuita** a dus mingea până la jumătatea terenului și, când a pierdut-o, echipa adversă a înscris. Columbia a ieșit din competiție din cauză că el și-a părăsit poziția de joc.

Căpitanul coordonează tactica echipei. Trebuie să se asigure că fiecare joacă pe postul său și o face bine. El mai este responsabil și de moralul și disciplina echipei, precum și de succesul general.

De ce fac jucătorii atâta efort? Fiindcă știu că doar astfel pot deveni cei mai buni!

1. Răspunde la întrebări

a. Ce trebuia să facă Irina și nu a făcut? Dar Gabi?

.....

b. De ce ar fi fost important ca Irina și Gabi să rămână pe postul lor din echipă? Care a fost greșeala fiecăreia dintre ele?

.....

c. Ce atitudine are Gabi înainte să îi vorbească profesoara? Este o bună jucătoare în echipă? Echipa a fost afectată când Gabi a vrut să fie într-o poziție de joc mai solicitantă? De ce?

.....

d. Crezi că greșelile pot fi utile? De ce?

.....

2. Alege răspunsul corect

a. Era important ca Gabi să rămână în poziția ei, fiindcă...

- acolo era rolul ei în echipă la momentul respectiv.
- așa i-a spus profesoara.
- așa a pus-o căpitanul de echipă.

b. Irina a întârziat la meci, fiindcă...

- era obosită.
- credea că nu este nevoie de ea.
- nu făcea parte din echipă.
- nu îi convenea că era doar rezervă.

c. Echipa Ancăi a pierdut meciul...

- din cauza Irinei.
- pentru că nu funcționau ca o echipă.
- pentru că Gabi nu a jucat în poziția în care a fost pusă.

3. Spune ce crezi

Citește ce a scris Anca în jurnalul ei și răspunde la întrebările de mai jos.

„Azi am pierdut, fiindcă Gabi a vrut să fie vedetă. Crede că numai ea știe să joace.

Iar Irina nici măcar n-a apărut decât la sfârșit, așa că am fost cu un jucător în minus. Nu joacă ea prea grozav, dar măcar ar fi putut ocupa ceva spațiu pe teren.

Cred că eu am jucat chiar bine. Era să înscriu, dar nu a apreciat nimeni aceasta.

În orice caz, dacă vom continua să jucăm astfel, nu o să câștigăm niciodată.”

a. Ce atitudine are Anca față de coechipierele ei? Dă dovadă de spirit de echipă?

.....
.....

b. Te-ai simțit vreodată ca ea? În ce situație?

.....
.....

c. Crezi că fiecare coechipier are contribuția lui la bunul mers al echipei? Este important acest lucru? De ce?

.....
.....

d. Ce efect are atitudinea de care a dat dovadă Ioana la final? De ce?

.....
.....

Întreabă-l pe unul dintre părinți sau pe un adult de încredere ce părere are despre ideile Ancăi. Întreabă-l dacă s-a simțit vreodată ca ea și ce a făcut. Notează concluziile.

.....
.....
.....
.....

 A fost ușor

 A fost greu

 Mai încercăm o dată

.....
Semnătura unui părinte sau a unui adult responsabil

Țara mea

Vecinii din cartier au luat decizia de a acționa în comun, pentru a preveni spargerile de apartamente, care se înmulțiseră în zonă. S-a format un grup de inițiativă, iar școala a fost invitată să se implice.

Doamna directoare a decis să ceară sugestii de la fiecare clasă.

Întreaga școală urma să voteze cele mai bune propuneri care să fie trimise grupului de inițiativă din comunitate.

– Vreau să veniți toți cu propuneri pentru planul de acțiune pe care îl va prezenta clasa noastră, le-a spus domnișoara Mindea copiilor de la clasa a IV-a A. Va trebui să alegem și un delegat care să ne reprezinte în grupul de inițiativă comunitară.

Toți erau uimiți. Suna important.

– Domnișoara profesoară, despre ce propuneri este vorba? Și ce este un delegat? întrebă Matei.

– Propunerea trebuie să conțină un plan de acțiune pentru a rezolva o anumită problemă, cum ar fi implicarea școlii în siguranța comunității. Iar un delegat este o persoană care îi reprezintă pe alții într-un comitet sau consiliu.

– Prin delegat, vom lua cu toții parte la această acțiune, zise Anca impresionată.

– Așa e, confirmă domnișoara Mindea. Doamna Directoare vrea ca toată lumea din școală să lucreze la aceasta, deoarece este vorba de cartierul nostru, al tuturor, și toți trebuie să avem grijă de el. Gândiți-vă așa: dacă facem din cartierul nostru un cartier mai sigur, atunci și orașul nostru va fi mai sigur. Iar orașe mai sigure înseamnă și o țară mai sigură.

– Pot fi eu delegatul? Voi propune amenajarea unui parc, zise Marcel.

– Stai așa, Marcel, îl opri domnișoara Mindea. Sunt sigură că aveți idei bune, dar dele-

gatul trebuie să vă reprezinte pe toți, așa că va fi ales de voi. Mai întâi, veți face propuneri, ca să avem un cartier mai sigur. Acestea nu trebuie doar să descrie problema, ci să ofere și soluții. Apoi, vom alege ideea cea mai bună. Abia la final vom vota delegatul. El va susține ideea voastră și vă va reprezenta.

– Cred că oamenilor ar trebui să li se interzică să arunce în stradă mobila veche și alte lucruri, zise Cristi. Și să fie mai multe coșuri de gunoi în parcuri, ca să nu mai lase lumea lucruri pe jos.

– Eu cred că cel mai important este ca oamenii să respecte regulile de circulație, spuse și Matei.

– Sunt idei foarte bune, a spus domnișoara Mindea. Dar, dacă faceți o propunere, trebuie să vă gândiți și cum să o puneți în practică. Cum îi veți opri pe oameni să-și mai arunce mobila unde nimeresc sau să respecte regulile de circulație? Florin, vrei să răspunzi?

– Domnișoara profesoară, eu, Marcel și Cristi vrem să candidăm, a zis Florin.

– Foarte bine, dădu din cap domnișoara Mindea. Faceți fiecare câte o propunere. Veți veni în fața clasei și le veți descrie ideea voastră colegilor. Apoi vom vota, scriind fiecare pe o bucățică de hârtie numele persoanei pe care o alegem. Cel care obține cele mai multe bilețele de vot ne va reprezenta în comitet. Corect?

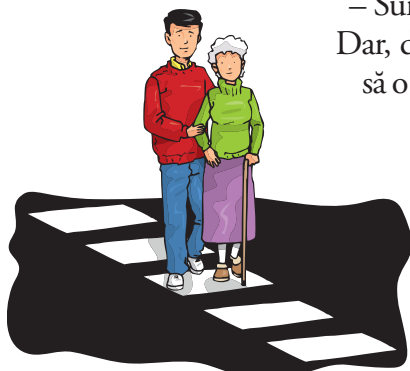
Spre surpriza lui, Cristi a primit cele mai multe voturi. S-a ridicat și a spus:

– Mulțumesc. Vă reprezint pe toți. Vreau să o fac cât mai bine.

– Mi-aș dori ca toți politicienii să aibă această atitudine, observă Anca. Până la urmă, deciziile pe care le iau și legile pe care le fac ne influențează tuturor viața.

Cel mai simplu fel în care ne putem ajuta țara este să schimbăm în bine locul în care ne aflăm.

Marile schimbări sunt suma unor acțiuni mici.

Vecinii de cartier ar putea organiza împreună jocuri, concursuri și alte activități comune.

DEMOCRAȚIE

demos = „oameni”

kratia = „putere”

Într-o democrație, toți oamenii participă la luarea deciziilor.

„Pentru ca Răul să triumfe, este suficient ca oamenii buni să nu facă nimic”

Edmund Burke,
filosof

– Așa este, Anca! răspuse domnișoara Mindea. Cei care ne guvernează decid cum se cheltuiesc banii publici. Și, din nefericire, nu primim în schimb servicii la calitate dorită de noi.

– De ce nu-și fac politicienii bine treaba? întrebă Ionică.

– Nu e ușor să guvernezi, Ionică, nici chiar la nivel local – adică de comună sau oraș. Ce să mai vorbim de țară! Să nu uităm că e mai ușor să critici decât să acționezi. Dacă oficialii nu-și fac datoria înseamnă că nu au fost aleși cei mai buni candidați pentru funcțiile respective, le-a spus profesoara.

– Cum să-i alegem pe cei mai buni? mai întrebă băiatul.

– Oamenii votează cu cineva din cele mai diverse motive, Ionică, i-a răspuns domnișoara Mindea. Uneori îi votează pe cei care doar par competenți, dar nu sunt cu adevărat. Aceasta se întâmplă și pentru că cetățenii obișnuiți nu se implică suficient în treburile comunității. O bună guvernare depinde de fiecare dintre noi. Trebuie

Din iubire pentru oameni

După ce a studiat medicina la Viena, **dr. Constantin Caracș** (1773-1828) a început să o practice la București. Starea celor trei spitale din oraș - Colțea, Sf. Pantelimon și Dudești - îl îndurera. Administrația lor era coruptă, iar mulți bolnavi nu puteau fi tratați, din lipsă de paturi. În 1811, doctorul a fost martor, pe o stradă din București, la moartea unui străin bolnav de tifos. A mers imediat la Vornicul Grigore Băleanu, cel mai mare boier din divanul Valahiei, care îi era prieten, și l-a rugat să-l ajute să strângă fonduri pentru un nou spital. Se obliga să contribuie și el cu bani și să lucreze fără salariu toată viața. Așa a luat ființă primul spital din țară înființat prin subscripție publică: **Spitalul Filantropia** din București, înființat prin Fundația „Iubirea de oameni - Filantropia”. Grigore Băleanu a donat terenul pe care spitalul se găsește și azi, iar oamenii cu dare de mână au contribuit. A fost o inițiativă a cetățenilor pentru binele public, din dragoste pentru oameni.

să fim activi, implicați și informați. Și mai trebuie să avem curajul să spunem lucrurilor pe nume.

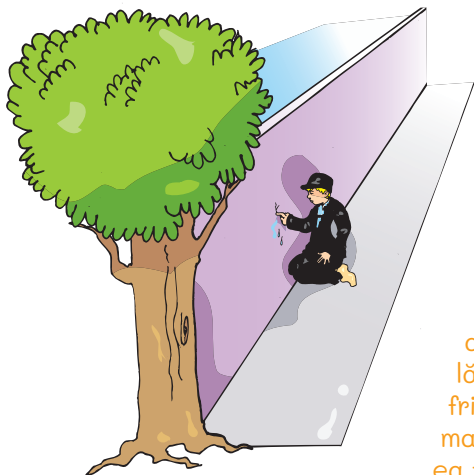
În clasă se făcuse liniște. Copiii erau numai ochi și urechi.

– Democrația înseamnă guvernarea poporului de către popor și pentru popor, a încheiat domnișoara Mindea, cerându-le să reflecteze la aceasta.

Abraham Lincoln, unul din președinții Statelor Unite, definea **democrația** ca „guvernarea poporului de către popor și pentru popor”.

Un erou olandez

În Olanda sunt multe baraje care protejează uscatul de apele mării. Toată lumea le supraveghează cu atenție.

Cea mai mică fisură poate duce la inundarea unei întregi regiuni, cu consecințe fatale. Un tânăr pe nume Peter a devenit erou național după ce, într-o după-amiază, în timp ce se întorcea acasă, a observat o scurgere minusculă din peretele unui baraj. S-a hotărât să pună degetul în fisură, pentru a o acoperi. Se gândea că va trece cineva, îl va găsi acolo și va aduce ajutoare. Dar nu a venit nimeni. S-a lăsat noaptea, tânărului îi era tot mai frig, iar gaura din baraj devenea tot mai mare, el fiind nevoit să introducă în ea treptat întreaga mână, pentru a preveni trecerea în forță a apei pe acolo.

A doua zi, consătenii l-au găsit inconștient, cu mâna încă în peretele barajului. Toți și-au dat seama că le salvase satul.

1. Răspunde

a) Ce înseamnă cuvântul „democrație”?

.....
.....

b) De ce crezi că este importantă democrația?

.....
.....

c) Ce crezi că ai putea face pentru a-ți ajuta țara?

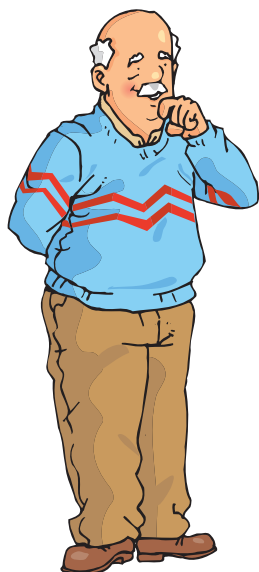
.....
.....
.....

d) Ce crezi că ar trebui să facă cetățenii, pentru a se asigura că obțin toate serviciile publice de care au nevoie?

.....
.....
.....

e) E nevoie de curaj pentru a fi un bun cetățean? De ce?

.....
.....
.....

2. Completează

Continuă ideea: Un cartier este la fel de ordonat ca și locuitorii săi. Iar o țară este la fel de...

.....
.....

3. Spune ce crezi

Gândește-te la o problemă din zona ta și la ce se poate face în legătură cu ea. Apoi scrie o scrisoare despre aceasta către Consiliul Local.

Nu uita:

- să descrii problema în detaliu;
- să explici ce anume te îngrijorează;
- să enumeri o listă de posibile soluții.

Problema:

.....
.....
.....
.....
.....

Recitește lecția împreună cu părinții sau cu alt adult de încredere. Faceți împreună o listă cu atitudinile care promovează democrația în țara noastră.

.....
.....
.....
.....

A fost ușor

A fost greu

Mai încercăm o dată

.....
Semnătura unui părinte sau a unui adult responsabil